11/08/2020

Η τραγωδία της Ορδούς: Ο ρωσικός στόλος βομβαρδίζει τα Κοτύωρα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Το ημερολόγιο γράφει Παρασκευή 11 Αυγούστου 1917 και ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος μετράει ήδη τρία χρόνια. Στο Μεσανατολικό Μέτωπο η Επανάσταση στη Ρωσία και η ανατροπή του τσάρου Νικόλαου Β', προς το παρόν, κρατούν τον ρωσικό στρατό στο πλευρό της Αντάντ. Τα Κοτύωρα (τουρκικά: Ordu) βρίσκονται στο επίκεντρο των πολεμικών επιχειρήσεων όταν ο ρωσικός στόλος, προερχόμενος από την Τραπεζούντα, προχωρά στο βομβαρδισμό της, υπό οθωμανικής κυριαρχίας, πόλης.

«Κατά τον βομβαρδισμόν, ο ελληνικός λαός των Κοτυώρων, φεύγων την αφόρητον τουρκικήν τυραννίαν, ώρμησεν εις την θάλασσαν προς τα πολεμικά πλοία των Ρώσσων, ζητών να επιβιβασθεί αυτών και να απολυτρωθεί», αναφέρει ο Μητροπολίτης Χρύσανθος, σύμφωνα με την καταγραφή του Χρήστου Σαμουηλίδη στο έργο Ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Περίπου 3.000 Έλληνες των Κοτυώρων παίρνουν το δρόμο της προσφυγιάς,

φοβούμενοι αντίποινα. Οι πρόσφυγες μεταφέρονται στην Τραπεζούντα, η οποία μαζί με τις περιοχές του ανατολικού Πόντου, έως τον Χαρσιώτη ποταμό, έχει καταληφθεί από τους Ρώσους.

Η Επιτροπή Προσφύγων και η Μητρόπολη Τραπεζούντας κινητοποιούνται άμεσα και προσφέρουν στέγη, διαθέτοντας ναούς μέσα στην πόλη και τη μονή Θεοσκεπάστου· και οι Τραπεζούντιοι ανοίγουν τα σπίτια τους, ενώ η «Μέριμνα» διοργανώνει συσσίτια.

«Όλα τα ενδύματα προθυμότατα ανέλαβε να ράψει η, από ετών ευδοκίμως λειτουργούσα εν Τραπεζούντι, Αδελφότης των Κυριών “Μέριμνα”, περατώσασα το έργον εντός 15 ημερών», σημειώνει ο Μητροπολίτης Χρύσανθος για το γυναικείο φιλανθρωπικό σωματείο που ιδρύθηκε το 1904.

Ο βομβαρδισμός των Κοτυώρων αποτυπώνεται σε ένα ποίημα που έγραψε ο Ανδρέας Μουτάφης. Στην Τραπεζούντα, στο τυπογραφείο του Γεωργίου Μιχαηλίδη, τυπώνει τους στίχους το Σεπτέμβριο του 1917. Στη δεύτερη σελίδα γράφει: «Τους στίχους μου αφιερώ εις τους Τραπεζουντίους, πάντας τους περιθάλψαντας τους πρόσφυγας Ορδίους».

«Η τραγωδία της Ορδούς», όπως είναι ο τίτλος του ποιήματος, δεν έχει ιδιαίτερη λογοτεχνική αξία, έχει, όμως, ιστορική. Η αξία του έγκειται, επίσης, στο γεγονός ότι τραγουδιόταν από τους Κοτυωρίτες κι, έτσι, παρά τα λογιότατα στοιχεία της, πήρε τη θέση λαϊκού τραγουδιού.

Οι πρώτες δύο στροφές του ποιήματος είναι οι ακόλουθες:

Ήτο Αυγούστου ένδεκα
Παρασκευή ημέρα
που η Ορδού εκαίετο
με τόπια πέρα πέρα.

Πρωί με τα χαράγματα
εφάνηκε ο στόλος,
από την πόλιν έβγαινε
τρέμων ο κόσμος όλος…

Πηγή: pontos-news.gr